

LÆGERNES
PENSION

Generalforsamling i Lægernes Pension

Tid: Fredag den 20. april 2018 kl. 13.00

Sted: Comwell Kolding

Deltagerkreds: Generalforsamlingen består af højst 125 delegerede valgt blandt pensionskassens medlemmer. Et hvert medlem af pensionskassen har ret til at møde på generalforsamlingen og tage ordet. Det er dog alene de delegerede, der har stemmeret. Medlemmer, der ikke er delegerede, og som ønsker at møde på generalforsamlingen, skal meddele pensionskassen dette senest 3 dage før generalforsamlingen.

Afstemning: Afstemninger foregår ved håndsoprækning. Hvis der stilles krav om skriftlig afstemning, vil der blive udleveret stemmesedler på generalforsamlingen til de delegerede mod forevisning af det grønne stemmekort. Stemmekortet udleveres ved indgangen mod aflevering af det udsendte personlige adgangskort.

Dagsorden: Se side 2.

a. Valg af dirigent	
b. Godkendelse af forretningsorden for afvikling af generalforsamlingen	3
c. Bestyrelsens beretning om pensionskassens virksomhed i det forløbne år <i>Vedlagt: Årsrapport 2017</i>	
d. Fremlæggelse af det af revision, bestyrelse og direktion underskrevne årsregnskab til godkendelse <i>Vedlagt: Årsrapport 2017</i>	
e. Fastsættelse af medlemsbidrag	5
f. Forslag fra bestyrelsen, delegerede eller medlemmer	8
g. Godkendelse af lønpolitik	18
h. Bestyrelsens vederlag	19
i. Valg af bestyrelse	20
j. Valg af revisorer	26
k. Eventuelt	
Bilag A: Præsentation af bestyrelsesmedlem, indstillet af Lægeforeningen	27
Bilag B: Præsentation af bestyrelsesmedlem, indstillet af pensionskassens bestyrelse	28
Bilag C: Ansvarlige investeringer (gældende for 2018).....	29
Bilag D: Vejledning til den lægelige revisors arbejde	34
Bilag E: Redegørelse for understøttelse af den globale klimaaftale 2018	35

Ad dagsordenens punkt B:

Godkendelse af forretningsorden for afvikling af generalforsamlingen

Forretningsorden for afvikling af generalforsamling

Bemærkninger

Bestyrelsen indstiller, at generalforsamlingen godkender nedenstående forretningsorden for afholdelse af generalforsamling.

Deltagere på generalforsamlingen

Ethvert medlem af pensionskassen har ret til at møde på generalforsamlingen og tage ordet.

Medlemmer, der ikke er delegerede, og som ønsker at møde på generalforsamlingen, skal give meddelelse herom til pensionskassen senest 3 dage før generalforsamlingen bliver afholdt. Generalforsamlingen er forbeholdt delegerede, medlemmer og presse.

Presse

Pensionskassens generalforsamling er åben for pressen.

Journalister, fotografer og andre, der ønsker at fotografere under generalforsamlingen, skal have tilladelse hertil ved henvendelse til pensionskassen senest 3 dage før generalforsamlingen.

Generalforsamlingen kan dog nedlægge fotoforbud, hvis et flertal af de stemmeberettigede ønsker det. Det er ikke tilladt at anvende blitz af andre end de fotografer, der er engageret af pensionskassen. Fotografer skal i øvrigt følge de anvisninger, som gives af mødets dirigent.

Det er ikke tilladt at foretage optagelser af generalforsamlingen med henblik på offentliggørelse eller anden videreformidling.

Dirigent

Afviklingen af generalforsamlingen forestås af dirigenten, der tillige leder debatten ved de enkelte dagsordenspunkter, herunder om beretning, regnskab og eventuelle forslag.

Medlemmer, der ønsker at ytre sig i form af indlæg eller kommentarer, skal henvende sig til dirigenten og af hensyn til referatet præsentere sig. Indlæg af længere varighed (5 minutter eller mere) skal adviseres over for pensionskassen senest 3 dage før generalforsamlingen. Dirigenten kan afskære indlæg af mere end 5 minutters varighed, selv om disse er behørigt anmeldt, hvis det af tidsmæssige grunde skønnes nødvendigt. Det henstilles, at eventuelle overheads eller anden teknisk støtte, der skal ledsage indlægget, indsendes til pensionskassen senest 3 dage før generalforsamlingen.

Dirigenten kan i øvrigt afskære indlæg af længere varighed og gentagne indlæg fra samme indlægsholder. Dirigenten kan fratale en taler ordet, hvis denne bevæger sig uden for det punkt, der er under behandling.

Ønsker et medlem ordet vedrørende forretningsordenen, skal denne have ordet som næste taler. Der må her kun stilles forslag til den forretningsmæssige ledelse af mødet. Dette forslag afleveres samtidig skriftligt til dirigenten.

Der kan indlægges pauser efter dirigentens skøn.

Forslag

Forslag til beslutning skal meddeles skriftligt til dirigenten senest samtidig med, at de stilles på generalforsamlingen.

Afstemning

Alene delegerede har stemmeret.

Stemmeafgivelsen sker ved håndsoprækning (dog skriftligt, hvis der rejses krav herom fra bestyrelsen, dirigenten eller et flertal af de delegerede). Forud for skriftlige afstemninger meddeler dirigenten, hvilken stemmeseddel, der skal anvendes. Kun ved benyttelse af den rigtige stemmeseddel anses en stemme for afgivet. Blanke eller ugyldige stemmesedler betragtes som ikke afgivne.

Dirigenten, bistået af administrationen, forestår optællingen af stemmer (med mulighed for indsigelse fra generalforsamlingens side).

Lokalet

Der er rygeforbud under generalforsamlingen, og mobiltelefoner skal være lydløse.

Bestyrelse, dirigent og direktør sidder på et podium, mens resten af lokalet opdeles i tre sektioner: Én for delegerede, én for medlemmer og én for alle andre (hensyn til at sikre en korrekt afstemning).

Ad dagsordenens punkt E: Fastsættelse af medlemsbidrag

Bemærkninger

Forslaget indeholder den årlige regulering af medlemsbidragene for de medlemsgrupper, hvor medlemsbidraget fastsættes af generalforsamlingen. Reguleringen er i overensstemmelse med udviklingen i de overenskomstmæssige pensionsbidrag og i lønnen siden sidste regulering.

Herudover fastsætter bestyrelsen medlemsbidraget for fx de overenskomstansatte afdelingslæger og overlæger, så det svarer bedre til det overenskomstmæssige pensionsbidrag.

Medlemsbidragene er som normalt udregnet på grundlag af de overenskomstmæssige pensionsbidrag i lønsystemet i niveau 1. oktober 2017 for yngre læger ansat i regionerne. Aldersintervallerne for medlemsbidragene er fastsat ud fra lønsystemets struktur og ud fra en vurdering af den typiske alder dels ved indtrædelse i pensionskassen, dels ved den første ansættelse i en stilling som 1. reservelæge.

Medlemsbidraget skal alene afspejle de pensionsbidrag, der indbetales overenskomstmæssigt.

Medlemsbidraget har betydning for størrelsen af medlemmets pensionsdækning ved invaliditet og død. Jo større medlemsbidrag, des større pensionsdækning.

For overenskomstansatte yngre læger har medlemsbidraget ikke betydning for, hvor meget der rent faktisk indbetales i pensionsbidrag. Det fastsættes i overenskomsten.

Tabel 1 viser de foreslåede forhøjelser af medlemsbidraget for medlemmer, der ikke er alment praktiserende læger, praktiserende øjenlæger eller praktiserende øre-, næse- og halslæger.

Tabel 1: Medlemsbidrag for medlemmer, der ikke er alment praktiserende læger, praktiserende øjenlæger eller praktiserende øre-, næse- og halslæger.

Alder (år)	Forslag medlemsbidrag 2019	Medlemsbidrag 2018	Stigning i kr.	Stigning i pct.
-32	62.064	61.164	900	1,47
33-34	68.796	67.812	984	1,45
35-38	77.904	76.788	1.116	1,45
39-	90.936	89.628	1.308	1,46

Tabel 2 viser de foreslåede forhøjelser af medlemsbidraget for alment praktiserende læger, praktiserende øjenlæger og praktiserende øre-, næse- og halslæger.

Tabel 2: Medlemsbidrag for alment praktiserende læger, praktiserende øjenlæger og praktiserende øre-, næse- og halslæger.

Alder (år)	Forslag medlemsbidrag 2019	Medlemsbidrag 2018	Stigning i kr.	Stigning i pct.
-32	62.064	61.164	900	1,47
33-34	68.796	67.812	984	1,45
35-38	77.904	76.788	1.116	1,45
39-46	91.152	90.396	756	0,84
47-	125.448	124.404	1.044	0,84

Bidragene er for de tre yngste aldersgrupper det samme, som det i tabel 1 anførte bidrag. For de to ældste aldersgrupper svarer ændringen i bidraget til den årlige ændring, der ifølge omkostningsundersøgelsen 2016 (den seneste tilgængelige undersøgelse) for alment praktiserende læger har været i nettoindtægten for alment praktiserende læger vedrørende regnskabsåret 2015.

Medlemsbidraget for alment praktiserende læger, der var 47 år eller derover den 31. december 1997, og som senest 31. december 1997 valgte at bibeholde medlemsbidraget for medlemmer, der ikke er alment praktiserende læger, praktiserende øjenlæger eller praktiserende øre-, næse- og halslæger, udgør det i tabel 1 anførte bidrag på 90.936 kr.

Medlemsbidraget for praktiserende øjenlæger, der var 47 år eller derover den 31. december 1998, og som senest den 31. december 1998 valgte at bibeholde medlemsbidraget for medlemmer, der ikke er alment praktiserende læger, praktiserende øjenlæger eller praktiserende øre-, næse- og halslæger, udgør det i tabel 1 anførte bidrag på 90.936 kr.

Medlemsbidraget for praktiserende øre-, næse- og halslæger, der var 47 år eller derover den 31. december 1999, og som senest den 31. december 1999 valgte at bibeholde medlemsbidraget for medlemmer, der ikke er alment praktiserende læger, praktiserende øjenlæger eller praktiserende øre-, næse- og halslæger, udgør det i tabel 1 anførte bidrag på 90.936 kr.

Fra pensionsbidraget skal trækkes arbejdsmarkedsbidrag.

For medlemmer, hvor arbejdsgiver indbetaler pensionsbidrag, fx hospitalsansatte læger, skal pensionskassen indbetale arbejdsmarkedsbidraget.

Medlemmer, der indbetaler pensionsbidrag uden for ansættelsesforhold, fx praktiserende læger, skal selv indbetale arbejdsmarkedsbidraget af pensionsbidraget. For denne gruppe nedsættes pensionsbidraget svarende til arbejdsmarkedsbidraget.

Forslagets tekniske udformning

Medlemsbidraget, der i henhold til pensionsregulativets § T2, stk. 1 fastsættes af generalforsamlingen, udgør for de af § T1, stk. 1, punkt 1¹ og 4² omfattede medlemmer:

62.064 kr. pr. år til det fyldte 33. år
68.796 kr. pr. år fra det fyldte 33. år til det fyldte 35. år
77.904 kr. pr. år fra det fyldte 35. år til det fyldte 39. år
90.936 kr. pr. år fra det fyldte 39. år til pensioneringen

Medlemsbidraget, der i henhold til pensionsregulativets § T2, stk. 1 fastsættes af generalforsamlingen, udgør for de af § T1, stk. 1, punkt 3³ omfattede medlemmer:

62.064 kr. pr. år til det fyldte 33. år
68.796 kr. pr. år fra det fyldte 33. år til det fyldte 35. år
77.904 kr. pr. år fra det fyldte 35. år til det fyldte 39. år
91.152 kr. pr. år fra det fyldte 39. år til det fyldte 47. år
125.448 kr. pr. år fra det fyldte 47. år til pensioneringen, bortset fra:

1. For alment praktiserende læger, der var 47 år eller derover den 31. december 1997, og som senest 31. december 1997 valgte at indbetale et medlemsbidrag på 51.804 kr., udgør medlemsbidraget 90.936 kr.
2. For praktiserende øjenlæger, der var 47 år eller derover den 31. december 1998, og som senest 31. december 1998 valgte at indbetale et medlemsbidrag på 54.300 kr., udgør medlemsbidraget 90.936 kr.
3. For praktiserende øre-, næse- og halslæger, der var 47 år eller derover den 31. december 1999, og som senest 31. december 1999 valgte at indbetale et medlemsbidrag på 56.232 kr., udgør medlemsbidraget 90.936 kr.

Medlemsbidraget ændres med virkning fra udgangen af det kvartal, i hvilket en af de anførte aldre opnås.

For medlemmer, hvor pensionskassen i henhold til lov om arbejdsmarkedsbidrag skal opgøre og indbetale arbejdsmarkedsbidraget af pensionsbidraget, fragår arbejdsmarkedsbidraget i medlemsbidraget før beregning af pensions-tilsagn.

For medlemmer, der som selvstændige erhvervsdrivende i henhold til lov om arbejdsmarkedsbidrag selv skal indbetale arbejdsmarkedsbidrag af pensionsbidraget, nedsættes medlemsbidraget tilsvarende.

¹ Ansatte i henhold til en af Lægeforeningen eller en af den fraktioner eller anerkendte organisationer indgået kollektiv overenskomst eller aftale, der foreskriver pligt til medlemskab af pensionskassen.

² Selvstændigt erhvervsdrivende, der ikke er omfattet af kollektiv overenskomst, aftale eller lignende, der foreskriver pligt til medlemskab af pensionskassen for at kunne udøve deres erhverv. Disse medlemmer optages i en særskilt afdeling af pensionskassen.

³ Selvstændigt erhvervsdrivende, som omfattes af kollektiv overenskomst, der foreskriver medlemskab af pensionskassen.

Ad dagsordenens punkt F:

Forslag fra bestyrelsen, delegerede eller medlemmer

Oversigt

Forslag 1 fra bestyrelsen

Tilpasning af pensionsordningen i Lægernes Pension til ændringer af folkepensionsalderen9

Forslag 2 fra bestyrelsen

Forenkling af bestemmelsen om tidligste tidspunkt for udbetaling af alderspension 13

Forslag 3 fra bestyrelsen

Udvidelse af adgangen til at etablere pensionsordninger, hvor der ikke er fradragsret/bortseelsesret for indbetalinger og skat/afgift af udbetalinger, til personer, der indbetaler fra udlandet generelt og ikke kun fra Grønland eller Færøerne samt for medlemmer, der beskattes efter den såkaldte *forskerskatteordning* 13

Forslag 4 fra bestyrelsen

Forslag om adgang til delvist genkøb af pensionsordning til betaling af afkastskat vedrørende pensionsordningen. 14

Forslag 5 fra bestyrelsen

Forslag om sletning af bestemmelse 14

Forslag 6 fra bestyrelsen

Tilpasning af vedtægtens bestemmelse om *særlige bonushensættelser* til ændrede regnskabsregler 15

Forslag 7 fra bestyrelsen

Ændring af bestemmelsen om bestyrelsens konstituering 16

Forslag 8 fra bestyrelsen

Forslag til generel bemyndigelse 16

Forslag 1 fra liste Ansvarlig Pension

Vi foreslår i det fremadrettede arbejde et stadigt fokus på selskaber, der udvinder fossile brændsler, hvis afbrænding ikke rummes inden for Parisaftalens mål med sigte mod hel frihed for investeringer i kul og tjæresand. IEA og FNs klimapanel har konkluderet, at mindst 2/3 af verdens fossile reserver ikke kan afbrændes, hvis vi skal indfri målet i Paris-aftalen. Disse reserver vil derfor miste deres værdi. Kul er det fossile brændsel, som er mest skadeligt for klimaet. IEA har konkluderet, at Paris-aftalens klimamål kræver, at en hurtig udfasning af kul starter øjeblikkeligt. Forslaget indebærer, at administrationen skal udøve aktivt ejerskab over for selskaber, der udvinder kul, og dermed bidrage til ovennævnte hurtige udfasning. Forslaget indebærer desuden, at administrationen ekskluderer selskaber, som ikke reducerer kulproduktionen og/eller erstatter den med mere klimavenlige former for produktion tilstrækkeligt hurtigt. Endeligt skal administrationen redegøre for ovennævnte i den årlige beretning til generalforsamlingen. 17

Forslag 1 fra bestyrelsen

Tilpasning af pensionsordningen i Lægernes Pension til ændringer af folkepensionsalderen.

Bemærkninger

Pensionsordningen i Lægernes Pension tager udgangspunkt i en pensionsalder på 67 år, og alderspensionen beregnes med udgangspunkt i denne pensionsalder. På samme måde fastlægges størrelsen af de øvrige ydelser med udgangspunkt i den herved beregnede alderspension. 67 år er også det seneste tidspunkt, man kan få tilkendt invalidepension/fritagelse for betaling af medlemsbidrag, ligesom sumydelse ved død kun udbetales ved død før det 67. år. Pensionsalderen på 67 år er valgt, da det indtil 1999 var den almindelige folkepensionsalder. I 1999 blev folkepensionsalderen nedsat til 65 år. Lægernes Pension fortsatte dog med at beregne pensionerne med udgangspunkt i en alder på 67 år, da man, hvis man overgik til den nye reducerede folkepensionsalder, ville nedsætte størrelsen af invalidepension, ægtefællepension og børnepension samt indskrænke muligheden for at få tilkendt invalidepension og udbetalt sumydelse ved død.

Folkepensionsalderen er ændret flere gange siden 1999. Først blev den forhøjet med fra ½ år til 2 år for personer, der er født i perioden 1. januar 1954 til 31. december 1962 og herefter. Den seneste ændring bevirker, at personer, der er født senere end 31. december 1962, først kan modtage folkepension, når de er fyldt 68 år. Dette gøres for at tilpasse folkepensionsalderen til den stigende levealder, og det er desuden hensigten fremadrettet at forhøje folkepensionsalderen med kommende stigninger i levetiden. Dette skal som udgangspunkt vurderes hvert 5. år og forhøjelserne skal have virkning for personer, der er født 4 år senere end den senest berørte persongruppe. Den næste forhøjelse kan ske i 2020 og kan forhøje folkepensionsalderen til 69 år for personer, der er født senere end 31. december 1966.

Bestyrelsen foreslår, at beregningen af det enkelte medlems alderspension og dermed også de øvrige ydelser fra pensionskassen, skal baseres på det enkelte medlems folkepensionsalder. Da den beregnede alderspension alt andet lige vil blive højere, jo højere beregningsalder, der benyttes, vil de øvrige pensionsydelser i form af invalidepension, børnepension og ægtefælle-/samleverpension blive tilsvarende forøget. Dette vil betyde, at de faktiske alderspensioner ved en given pensionsalder vil blive lidt mindre, da betalingen for de forøgede dækninger ved invaliditet og død er højere, og denne betaling vil fragå opsparingen til alderspensionen. For medlemmer, der har en folkepensionsalder, der er lavere end 67 år, fastholdes en beregningsalder på 67 år.

Bestyrelsens forslag omfatter desuden en ændring af aldersgrænsen for, hvornår man senest kan få tilkendt invalidepension/fritagelse for betaling af medlemsbidrag. Hidtil har aldersgrænsen været 67 år, men fremadrettet foreslås aldersgrænsen at være folkepensionsalderen. Herved opnås, at man ikke vil være nødsaget til at påbegynde sin alderspension før det beregningsmæssige tidspunkt, hvis man skulle miste sin arbejdsevne som læge inden folkepensionsalderen. Tilsvarende vil sumydelse ved død kunne udbetales indtil folkepensionsalderen.

Fastholdes den nuværende aldersgrænse på 67, og gennemfører Folketinget de planlagte forhøjelser af folkepensionsalderen, kunne et medlem, der mister sin erhvervsevne som læge, ende i en situation uden pension, hvis der hverken er ret til invalidepension, fordi medlemmet er ældre end 67 år, eller er mulighed for at påbegynde alderspensionen, da den tidligste pensionsalder er 3 år før folkepensionsalderen. Bestyrelsens forslag sikrer, at denne situation ikke opstår.

Medlemmer, der har en folkepensionsalder, der er lavere end 67 år, vil ikke blive berørt af de foreslåede ændringer.

Det foreslås, at ændringerne har virkning fra 1. januar 2019, da det kræver systemmæssige tilretninger.

Teknisk beskrivelse af forslaget

(Tekst, der foreslås fjernet, er markeret med ~~overstregning~~. Tekst, der foreslås tilføjer, er markeret med understregning.)

Pensionsregulativet § T4A. Fritagelse for betaling af medlemsbidrag

Retten til fritagelse for betaling af medlemsbidrag indtræder den første i måneden, efter at erhvervsudygtighed på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er indtruffet, såfremt medlemmet ikke har nået folkepensionsalderen. ~~er fyldt 67 år.~~

Stk. 2-4 [...]

Pensionsregulativet § T6. Ret til alderspension

Stk. 1 [...]

Stk. 2 [...]

Stk. 3 [...]

Stk. 4 [...]

Ny bestemmelse:

5. Folkepensionsalderen forstås i dette pensionsregulativ som folkepensionsalderen jf. lov om social pension § 1a, dog mindst 67 år. I pensionsregulativet § T6, 1.-2. skal folkepensionsalderen dog forstås alene som beskrevet i lov om social pension § 1a.

Pensionsregulativet § T7. Ret til invalidepension

Retten til invalidepension indtræder den første i måneden, efter at erhvervsudygtighed på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er indtruffet, såfremt medlemmet ikke allerede oppebærer alderspension, og såfremt medlemmet ikke har nået folkepensionsalderen. ~~er fyldt 67 år.~~ Retten til invalidepension indtræder ikke, så længe medlemmet oppebærer indtægter fra lægelig beskæftigelse, herunder honorarer og indtægter fra fleksjob eller lignende, hvis indtægten derved overstiger 1/3 af normalindtægten for en læge i samme alder. Retten til invalidepension er betinget af, at erhvervsudygtigheden har varet eller skønnes at ville vare mindst 6 måneder. Erhvervsudygtighed foreligger, når erhvervsevnen som læge er blevet nedsat til 1/3 eller derunder af den pågældendes fulde erhvervsevne. Ved bedømmelsen af erhvervsevnenes nedsættelse foretages en sammenligning mellem den indtægt, som medlemmet skønnes at kunne opnå ved en lægelig beskæftigelse, der svarer til vedkommendes kræfter og færdighed, og normalindtægten for en læge i samme alder. Normalindtægten fastsættes for en læge, der ikke er i slutstilling, til lønnen for en underordnet sygehuslæge med samme anciennitet og for en læge i slutstilling til lønnen for en overlæge. For et medlem med opsparingskonto foreligger erhvervsudygtigheden, når den generelle erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller derunder af den pågældendes fulde erhvervsevne.

Stk. 2. [...]

Stk. 3. [...]

Stk. 4. [...]

5. Genvindes erhvervsevnen inden medlemmet har nået folkepensionsalderen ~~det fyldte 67. år~~, og invalidepensionen derfor ophører, genindtræder medlemmet i de pensionsrettigheder, der ville have været gældende, såfremt invalidepensionering ikke var sket. Medlemmer med opsparingskonto genindtræder dog med en saldo på opsparingskontoen svarende til den retrospektive pensionshensættelse for invalidepensionen på tidspunktet for ophør af denne.

Pensionsregulativet § T9A. Ret til engangsydelse ved ugifte medlemmers død (for bidrag indbetalt før 1. januar 1993)

Såfremt et medlem med ret til pension, der stammer fra bidrag indbetalt før 1. januar 1993, afgår ved døden før medlemmet har nået folkepensionsalderen ~~det fyldte 67. år~~ og før alderspensionering uden at efterlade sig ægtefælle, samlever eller tidligere ægtefælle berettiget til pension i henhold til § T9, udbetales der til medlemmets nærmeste pårørende eller til medlemmets bo en engangsydelse på 4 gange den på dødstidspunktet beregnede årlige ægtefællepension uden pensionisttillæg og forlods bonus. Såfremt medlemmet ved sin død oppebærer delpension i henhold til § T6, stk. 4, beregnes engangsydelsen af den del af pensionen, der ikke er kommet til udbetaling. Engangsydelsen udbetales til medlemmets nærmeste pårørende, medmindre medlemmet har truffet bestemmelse om, at engangsydelsen skal tilfalde medlemmets bo.

Stk. 2. [...]

Pensionsregulativet § T9C. Pensionsordning 1 (med ret til livsvarig ægtefælle- eller samleverpension)

Stk. 1. [...]

Stk. 2. [...]

Stk. 3. [...]

Stk. 4. [...]

Stk. 5. [...]

6. Såfremt et medlem, der i henhold til § T9B har valgt pensionsordning 1, afgår ved døden før medlemmet har nået folkepensionsalderen ~~det fyldte 67. år~~ og før alderspensionering uden at efterlade sig ægtefælle, samlever eller tidligere ægtefælle berettiget til pension i henhold til § T9C, stk. 1-4, udbetales der til medlemmets nærmeste pårørende eller til medlemmets bo en engangsydelse på 4 gange den årlige ægtefællepension uden pensionisttillæg og forlods bonus. Såfremt medlemmet ved sin død oppebærer delpension i henhold til § T6, stk. 3, beregnes engangsydelsen af den del af pensionen, der ikke er kommet til udbetaling. Engangsydelsen udbetales til medlemmets nærmeste pårørende, medmindre medlemmet har truffet bestemmelse om, at engangsydelsen skal tilfalde medlemmets bo.

Stk. 7. [...]

Pensionsregulativet § T9D. Pensionsordning 2 (med ret til engangsydelse ved død)

Når et medlem, der for bidrag indbetalt efter 1. januar 1993 eller for bidrag omfattet af § T11A, har pensionsordning 2, afgår ved døden før medlemmet har nået folkepensionsalderen ~~det fyldte 67. år~~ og før alderspensionering, udbetales der til medlemmets nærmeste pårørende eller til medlemmets bo en engangsydelse på 2,4 gange den på dødstidspunktet beregnede årlige invalidepension uden pensionisttillæg og forlods bonus. Såfremt medlemmet ved sin død oppebærer delpension i henhold til § T6, stk. 4, beregnes engangsydelsen af den del af pensionen, der ikke er kommet til udbetaling. Engangsydelsen udbetales til medlemmets nærmeste pårørende medmindre, medlemmet har truffet bestemmelse om, at engangsydelsen skal tilfalde medlemmets bo.

Stk. 2. [...]

Pensionsregulativet § T9E. Pensionsordning 3 (med ret til 10-årig ægtefælle- eller samleverpension)

Stk. 1. [...]

Stk. 2. [...]

Stk. 3. [...]

Stk. 4. [...]

5. Såfremt et medlem, der i henhold til § T9B har valgt pensionsordning 3, afgår ved døden før medlemmet har nået folkepensionsalderen ~~det fyldte 67. år~~ og før alderspensionering uden at efterlade sig ægtefælle, samlever eller tidligere ægtefælle berettiget til pension i henhold til stk. 1 - 4 udbetales der til medlemmets nærmeste pårørende eller til medlemmets bo en engangsydelse på 4 gange den årlige ægtefællepension uden pensionisttillæg og forlods bonus. Såfremt medlemmet ved sin død oppebærer delpension i henhold til § T6, stk. 3, beregnes engangsydelsen af den del af pensionen, der ikke er kommet til udbetaling. Engangsydelsen udbetales til medlemmets nærmeste pårørende, medmindre medlemmet har truffet bestemmelse om, at engangsydelsen skal tilfalde medlemmets bo.

Stk. 6 [...]

Pensionsregulativet § T9F. Pensionsordning 93 (med ret til livsvarig ægtefælle- eller samleverpension, beregnet ud fra bidrag, indbetalt før 1993)

Stk. 1. [...]

Stk. 2. [...]

Stk. 3. [...]

Stk. 4. [...]

5. Såfremt et medlem, der har ægtefælle- eller samleverpension i henhold til stk.1, afgår ved døden, før medlemmet har nået folkepensionsalderen ~~det fyldte 67. år~~ og før alderspensionering uden at efterlade sig ægtefælle, samlever eller tidligere ægtefælle berettiget til pension i henhold til stk. 1-4, udbetales der til medlemmets nærmeste pårørende eller til medlemmets bo en engangsydelse på 4 gange den årlige ægtefællepension uden pensionisttillæg og forlods bonus. Såfremt medlemmet ved sin død oppebærer delpension i henhold til § T6, stk. 3, beregnes engangsydelsen af den del af pensionen, der ikke er kommet til udbetaling. Engangsydelsen udbetales til medlemmets nærmeste pårørende, medmindre medlemmet har truffet bestemmelse om, at engangsydelsen skal tilfalde medlemmets bo.

Stk. 6 [...]

Pensionsregulativet § T11. Pensionens størrelse

Stk. 1. [...]

2. Invalidepensionen er af samme størrelse som alderspensionen ved medlemmets folkepensionsalder. ~~det 67. år.~~

Stk. 3. [...]

4. Den første udbetaling af børnepensionen udgør:

- a. Ved medlemmets pensionering eller såfremt medlemmet ved sin død var pensioneret, 20 pct. af den pension medlemmet ville oppebære eller oppebar.
- b. Såfremt medlemmet ved sin død ikke var pensioneret og endnu ikke havde nået folkepensionsalderen ~~ikke var fyldt 67 år,~~ 20 pct. af alderspensionen ved medlemmets folkepensionsalder. ~~det 67. år.~~
- c. Såfremt medlemmet ved sin død ikke var pensioneret og havde nået folkepensionsalderen ~~var fyldt 67 år,~~ 20 pct. af den pension, medlemmet ville have haft ret til ved pensionering på dødsfaldstidspunktet.

Til hvert barn, som i henhold til ovenstående måtte blive berettiget til pension efter begge forældre, skal den samlede pension udgøre det dobbelte af den børnepension, der er størst. Til et barn, der oppebærer børnepension efter én af forældrene alene, ydes dobbelt børnepension, såfremt barnet er forældreløst.

5. Den første udbetaling af ægtefælle- eller samleverpensionen efter medlemmer med pensionsordning 1, pensionsordning 3 eller med pensionsordning 93, og efter medlemmer med pension, der stammer fra bidrag indbetalt før 1. januar 1993, udgør:

- a. Såfremt medlemmet ved sin død var pensioneret, 60 pct. af den pension medlemmet oppebar fra pensionsordning 1 eller pensionsordning 3 eller fra pensionsordning 93.
- b. Såfremt medlemmet ved sin død ikke var pensioneret og endnu ikke havde nået folkepensionsalderen ~~var fyldt 67 år,~~ 60 pct. af alderspensionen ved medlemmets folkepensionsalder ~~det 67. år~~ fra pensionsordning 1 eller pensionsordning 3 eller fra pensionsordning 93.
- c. Såfremt medlemmet ved sin død ikke var pensioneret og havde nået folkepensionsalderen ~~var fyldt 67 år,~~ 60 pct. af den pension medlemmet ville have haft ret til ved pensionering på dødsfaldstidspunktet fra pensionsordning 1 eller pensionsordning 3 eller fra pensionsordning 93.

Dersom den pensionsberettigede er mere end 20 år yngre end ægtefællen eller samleveren, nedsættes pensionen med 2 pct. for hvert år, hvormed aldersforskellen overstiger 20 år.

Stk. 6 [...]

Stk. 7 [...]

Forslag 2 fra bestyrelsen

Forenkling af bestemmelsen om tidligste tidspunkt for udbetaling af alderspension.

Lovgivningen om hvornår man kan begynde at få udbetalt sin alderspension, er ændret flere gange i de seneste år. Efter den seneste ændring af lovgivningen – vedtaget 19. december 2017, er det tidligste udbetalingstidspunkt for alderspension udskudt, så det nu er 3 år før opnåelse af folkepensionsalderen i stedet for som hidtil 5 år før opnåelse af folkepensionsalderen. Regelændringen gælder dog først for pensionsordninger, der er oprettet fra og med 1. januar 2018.

På samme måde er der forskellige regler for pensionsordninger, der er oprettet før eller efter 1. maj 2007. For det enkelte medlem vil det tidligste udbetalingstidspunkt desuden afhænge af den pågældendes folkepensionsalder, der igen afhænger af, hvornår den pågældende er født. De forventede fremtidige forøgelser af folkepensionsalderen vil give anledning til yderligere variationer i mulige tidligste udbetalingstidspunkter for alderspension.

En bestemmelse, der skulle rumme en detaljeret beskrivelse af alle varianterne, ville blive omfattende, og det ville samtidig være vanskeligt for det enkelte medlem præcist at udlede, hvad der er det tidligste tidspunkt for påbegyndelse af udbetaling for den pågældende. Bestemmelsen ville desuden løbende skulle udvides med yderligere bestemmelser for at beskrive reglerne i forbindelse med kommende forøgelser af folkepensionsalderen. Bestyrelsen mener ikke, at det er hensigtsmæssigt at indsætte en sådan bestemmelse i pensionsregulativet. Informationen om det enkelte medlems tidligste tidspunkt for påbegyndelse af alderspension kan bedre gives på anden måde.

Bestyrelsen foreslår derfor, at bestemmelsen i pensionsregulativet formuleres mere generelt med henvisning til lovgivningen, og hvor det samtidig præciseres, at der skal tages hensyn til, hvornår pensionsordningen er oprettet.

Der skal understreges, at den foreslåede ændring af bestemmelsens formulering ikke ændrer tidspunktet for, hvornår det enkelte medlem kan påbegynde udbetaling af sin alderspension.

Teknisk beskrivelse af forslaget

Tekst, der foreslås fjernet er markeret med ~~overstregning~~. Tekst, der foreslås tilføjet, er markeret med understregning.

Pensionsregulativet § T6. Ret til alderspension

~~Hævning af alderspension kan påbegyndes på ethvert tidspunkt efter det fyldte 60. år til den første i en måned. For medlemmer indtrådt i pensionskassen den 1. maj 2007 eller senere kan~~ Hævning af alderspension kan påbegyndes på ethvert tidspunkt til den første i en måned efter opnåelse af pensionsudbetalingsalderen, som er 5 år før folkepensionsalderen, jf. lov om beskattningen af pensionsordninger mv., under hensyntagen til oprettelsestidspunktet for den enkelte pensionsordning. Der er fastsat særlige pensionsudbetalingsalder for personer, der er født fra 1. januar 1954 til 30. juni 1960. Hævningen skal dog senest påbegyndes den første i måneden efter det fyldte 75. år.

Stk. 2. [...]

Stk. 3. [...]

Stk. 4. [...]

Forslag 3 fra bestyrelsen

Udvidelse af adgangen til at etablere pensionsordninger, hvor der ikke er fradragsret/bortseelsesret for indbetalinger og skat/afgift af udbetalinger, til personer, der indbetaler fra udlandet generelt og ikke kun fra Grønland eller Færøerne.

Lægernes Pension har over de seneste år etableret mulighed for, at medlemmer, der indbetaler pensionsbidrag fra Grønland eller Færøerne, kan indbetale til en pensionsordning, der er omfattet af en anden skattemæssig behandling, hvor der ikke er fradragsret/bortseelsesret for indbetalinger, og hvor der ikke betales skat/afgift ved udbetalinger. Dette tiltag er gennemført for at tilpasse pensionsordningen til ændrede skatteregler i Grønland og på Færøerne. I forbindelse med at medlemmerne udstationeres til andre lande end Grønland/Færøerne, kan det være hen-

sigtsmæssigt at tilbyde denne pensionsordning også til disse medlemmer, ligesom det kan være hensigtsmæssigt for medlemmer, der er beskattet efter den danske *forskerordning*. Bestyrelsen åbner med forslaget mulighed herfor.

Teknisk beskrivelse af forslaget

Tekst, der foreslås fjernet er markeret med ~~overstregning~~. Tekst, der foreslås tilføjet, er markeret med understregning.

Vedtægten

§ 20. Beskatningen af pensionsbidrag og ydelser

Pensionsbidrag og ydelser i henhold til denne vedtægt er omfattet af reglerne om pensionsordninger med løbende udbetalinger, afsnit I i lov om beskatningen af pensionsordninger mv. med senere ændringer, bortset fra de pensionsbidrag og ydelser, der beskattes efter færøsk, ~~eller grønlandsk~~ eller anden udenlandsk lovgivning eller efter den danske såkaldte forskerskatteordning med bruttobeskatning. Præmie indbetalt for det enkelte medlem til en pensionsordning, som er omfattet af afsnit II A i lov om beskatningen af pensionsordninger mv. med senere ændringer, er indkomstskattepligtig.

Forslag 4 fra bestyrelsen

Forslag om adgang til delvist genkøb af pensionsordning til betaling af afkastskat vedrørende pensionsordningen.

Skattereglerne i Grønland er ændret, så pensionsindbetalinger fra Grønland til Lægernes Pension ikke giver fradragsret/bortseelsesret. Det indbetalte pensionsbidrag er derfor reduceret svarende til den betalte indkomstskat, og pensionsbidraget indbetales til en særlig type pensionsordning, hvor der hverken betales skat eller afgift af udbetalingerne.

I de almindelige pensionsordninger i Lægernes Pension skal der betales pensionsafkastskat på 15,3 pct. af det afkast, der opnås på pensionsordningen. Skatten beregnes og afregnes automatisk af Lægernes Pension. Afkastet af de ovennævnte særlige pensionsordninger skal derimod beskattes direkte hos det medlem, der har pensionsordningen. Skattesatsen for personer, der er skattepligtige til Grønland, er fastsat til det samme som pensionsafkastskatten i Danmark, 15,3 pct.. For personer, der er skattepligtige til Danmark, beskattes afkastet som kapitalafkast med 27 pct. / 42 pct..

Bestyrelsen foreslår derfor, at det enkelte medlem skal have mulighed for at foretage et delvist genkøb af sin ordning til betaling af afkastskatten. Genkøbet kan ske en gang om året i forbindelse med betalingen af afkastskatten, og beløbet skal svare til den afkastskat, der skal betales af pensionsordningen.

Muligheden for delvist genkøb vil desuden kunne benyttes i forbindelse med pensionsordninger, der er etableret ved andre beskattede indbetalinger.

Teknisk beskrivelse af forslaget

Reglen indføres ved en ny bestemmelse i pensionsregulativet.

Pensionsregulativet § T15A. Delvis udbetaling til betaling af afkastskat

Medlemmer, der har en pensionsordning, der er omfattet af § 53A i lov om beskatning af pensionsordninger mv. kan en gang årligt anmode om delvis udbetaling af denne pensionsordning. Det udbetalte beløb kan maksimalt udgøre et beløb, der svarer til den afkastskat, der skal betales for det seneste afsluttede skatteår. Udbetalingen fastsættes ud fra beregningsgrundlaget, jf. vedtægtens § 14 og pensionsregulativet § T1.

Forslag 5 fra bestyrelsen

Sletning af bestemmelse.

Pensionsregulativet indeholder i § T18 en overgangsbestemmelse vedrørende § T9 om ægtefællepension. Bestemmelsen omfatter medlemmer, der var fyldt 60 år pr. 1. oktober 1973. Pr. 1. oktober 2017 omfattede bestemmelsen således kun medlemmer over 104 år. Lægernes Pension har ikke medlemmer over denne alder, og bestemmelsen har derfor ikke længere nogen betydning. Af hensyn til overskueligheden af pensionsregulativet foreslår bestyrelsen, at bestemmelsen slettes.

Teknisk beskrivelse af forslaget

Tekst, der foreslås fjernet er markeret med ~~overstregning~~. Tekst, der foreslås tilføjet, er markeret med understregning.

§ T18. Overgangsbestemmelse vedrørende § T9

[Slettet]

~~For et medlem, der er indtrådt i pensionskassen før den 1. oktober 1973, og som pr. denne dato var fyldt 60 år og fraskilt, gælder, at indgåelse af nyt ægteskab ikke må medføre forringelse af den fraskilte ægtefælles ret til ægtefællepension.~~

~~Såfremt den fraskilte ægtefælle ved medlemmets død er berettiget til ægtefællepension, har den nye ægtefælle således ingen ret til ægtefællepension.~~

§ T9. Ret til ægtefælle- eller samleverpension (for bidrag indbetalt før 1. januar 1993)

Stk. 1. [...]

Stk. 2. [...]

Stk. 3. [...]

Stk. 4. [...]

5. [Slettet] ~~For medlemmer, der er indtrådt i pensionskassen før den 1. oktober 1973, og som pr. denne dato var fyldt 60 år og var fraskilte, gælder særlige regler, jf. § T18.~~

Stk. 6 [...]

Forslag 6 fra bestyrelsen

Tilpasning af vedtægtens bestemmelse om *særlige bonushensættelser* til ændrede regnskabsregler.

Regnskabsreglerne for pensionskasser er ændret, så særlige bonushensættelser ikke længere henhører under pensionsmæssige hensættelser, men derimod under egenkapital. Bestyrelsen foreslår, at vedtægten tilpasses de ændrede regnskabsregler.

Teknisk beskrivelse af forslaget

Tekst, der foreslås fjernet er markeret med ~~overstregning~~. Tekst, der foreslås tilføjet, er markeret med understregning.

§ 17. Egenkapital, pensionsmæssige hensættelser og fordeling af overskud og underskud

Pensionskassens egenkapital og pensionsmæssige hensættelser er følgende:

A. Egenkapital og særlige bonushensættelser

- a. Sikkerhedsfond
- b. Reserver, herunder reservefond-
- c. Særlige bonushensættelser.

B. Pensionsmæssige hensættelser

- a. Pensionshensættelser
- b. Fortjenstmargen Erstatningshensættelser
- c. ~~Kollektivt bonuspotentiale~~

~~d. Særlige bonushensættelser.~~

2. Der skal henlægges til de pensionsmæssige hensættelser og særlige bonushensættelser efter nærmere af bestyrelsen fastsatte regler i overensstemmelse med bestemmelserne i lov om finansiel virksomhed og pensionskassens tekniske grundlag. Herefter skal henlægges til sikkerhedsfond, således at lovgivningens krav om basiskapital mindst er opfyldt.
3. Viser årets regnskabsresultat herefter et overskud, overføres dette til en eller flere reserver, jf. stk. 1, punkt A.b.
4. Viser årets regnskabsresultat et underskud, overføres de nødvendige midler fra de i stk. 3 omhandlede reserver (stk. 1, punkt A.b). Er reservernes midler ikke tilstrækkelige til at dække underskuddet, følges reglerne i lov om finansiel virksomhed.
5. Midler henlagt til de i stk. 1, punkt A.b omhandlede reserver samt ~~midler henlagt til det i stk. 1, punkt B.c omhandlede~~ kollektive bonuspotentiale anvendes til forhøjelse af pensioner eller ~~og~~ styrkelse af reserven bag pensionerne ~~pensionshensættelserne (stk. 1, punkt B.a)~~. Bestyrelsen kan i særlige tilfælde og i begrænset omfang træffe beslutning om anden anvendelse af de i stk. 1, punkt A.b omhandlede reserver til fordel for medlemmerne.
6. Midler henlagt til de i stk. 1, punkt ~~B.d~~ A.c omhandlede særlige bonushensættelser anvendes til tillæg til forhøjelse af pensionerne ~~og styrkelse af pensionshensættelserne (stk. 1, punkt B.a)~~ og er en del af pensionskassens kapitalgrundlag ~~basiskapital~~.

Forslag 7 fra bestyrelsen

Ændring af bestemmelsen om bestyrelsens konstituering.

Den gældende bestemmelse tilsigter at begrænse bestyrelsens valgmuligheder ved sin konstituering, ved at foreskrive, at formanden skal være et eksternt bestyrelsesmedlem, der har forsikringsmæssig/juridisk baggrund. Selvom bestemmelsen med formuleringen "ordentligvis" ikke som sådan er bindende, opleves den som forpligtende af bestyrelsen. Bestemmelsen kan således i praksis forhindre bestyrelsen i at konstituere sig på den måde, som bestyrelsen mener giver den mest hensigtsmæssige udnyttelse af bestyrelsens kompetencer. Samtidig er der også tale om en bestemmelse, der giver indtryk af at have et andet indhold, end det reelle, da der som nævnt ikke er tale om en bestemmelse, der binder bestyrelsen.

Bestyrelsen foreslår, at bestemmelsen om bestyrelsens konstituering forsimples, så bestyrelsen frit blandt bestyrelsens eksterne medlemmer kan vælge sin formand. Forslaget vil samtidig give en mere klar bestemmelse.

Teknisk beskrivelse af forslaget

Tekst, der foreslås fjernet er markeret med ~~overstregning~~. Tekst, der foreslås tilføjet, er markeret med understregning.

Vedtægten § 11. Forretningsorden mv.

Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden.

2. Bestyrelsen konstituerer sig med en formand og en næstformand. Til formand vælger bestyrelsen et af de eksterne bestyrelsesmedlemmer. Til næstformand vælger bestyrelsen et medlem af pensionskassen. ~~Til formand vælger bestyrelsen et af de eksterne bestyrelsesmedlemmer – ordentligvis et medlem med forsikringsmæssig/juridisk baggrund. Til næstformand vælger bestyrelsen ordentligvis et medlem af pensionskassen.~~

3. Til gyldig vedtagelse af en beslutning kræves, at mindst fire medlemmer af bestyrelsen stemmer derfor.

Forslag 8 fra bestyrelsen

Forslag til generel bemyndigelse.

Bemærkninger

Det findes praktisk, at bestyrelsen er bemyndiget til at foretage ændringer uden reel betydning samt ændringer, som Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen måtte forlange, uden at disse først skal forelægges generalforsamlingen.

Forslag

På baggrund heraf foreslår bestyrelsen, at generalforsamlingen bemyndiger bestyrelsen til at foretage formelle og sproglige ændringer samt ændringer, som Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen måtte kræve, herunder at foretage sådanne ændringer i de dokumenter, der indleveres til Erhvervsstyrelsen, som styrelsen måtte finde nødvendige eller finde hensigtsmæssige i forbindelse med registrering af de vedtagne beslutninger.

Forslag 1 fra liste Ansvarlig Pension

Indledningsvis vil vi gerne rose Lægernes Pension for deres indledende arbejde det forløbne år med kortlægning af klimarelaterede investeringer. Dette arbejde har vist nogle sorte områder, som man vil arbejde videre med.

Vi vil derfor ligeledes støtte Direktionens fortsatte arbejde med at indrette investeringspolitikken så den tager udgangspunkt i Paris-aftalen, herunder målsætningen om at holde den globale opvarmning et godt stykke under 2 grader og gøre en indsats for at begrænse den til 1,5 grader.

Vi ser frem til færdiggørelsen af arbejdet med en fossilfri investeringsforening.

Vi har med glæde konstateret at Direktionen har udarbejdet en analyse af pensionskassens portefølje med udgangspunkt i anbefalingerne fra Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) og at det videre arbejde med investeringer ift. Parisaftalen vil tage udgangspunkt i resultaterne heraf. Dette kan eksempelvis omfatte aktivt ejerskab overfor udvalgte selskaber; ultimativt frasalg af udvalgte aktieselskaber, som har en forretningsmodel, der vurderes ikke at være forenelig med Parisaftalen; og yderligere tilvalg af selskaber, som skaber løsninger på klimaproblemet.

Vi foreslår i det fremadrettede arbejde et stadigt fokus på selskaber, der udvinder fossile brændsler, hvis afbrænding ikke rummes inden for Parisaftalens mål med sigte mod hel frihed for investeringer i kul og tjæresand. IEA og FNs klimapanel har konkluderet, at mindst 2/3 af verdens fossile reserver ikke kan afbrændes, hvis vi skal indfri målet i Paris-aftalen. Disse reserver vil derfor miste deres værdi. Kul er det fossile brændsel, som er mest skadeligt for klimaet. IEA har konkluderet, at Paris-aftalens klimamål kræver, at en hurtig udfasning af kul starter øjeblikkeligt. Forslaget indebærer, at administrationen skal udøve aktivt ejerskab over for selskaber, der udvinder kul, og dermed bidrage til ovennævnte hurtige udfasning. Forslaget indebærer desuden, at administrationen ekskluderer selskaber, som ikke reducerer kulproduktionen og/eller erstatter den med mere klimavenlige former for produktion tilstrækkeligt hurtigt. Endeligt skal administrationen redegøre for ovennævnte i den årlige beretning til generalforsamlingen.

Vi noterer med tilfredshed, at pensionskassen er åben omkring arbejdet med ansvarlige investeringer. Vi opfordrer til, at man løbende offentliggør og orienterer om aktielister og oversigter over andre investeringer, eksklusionslister, stemmeafgivning på generalforsamlinger og andre informationer om løbende arbejde med aktivt ejerskab.

Bestyrelsens bemærkninger til forslaget

Bestyrelsen kan tilslutte sig forslaget.

Ad dagsordenens punkt G: Godkendelse af lønpolitik

Finansielle virksomheder skal ifølge lov om finansiel virksomhed med virkning fra 1. januar 2011 have vedtaget en lønpolitik.

Bestyrelsen skal fastlægge lønpolitikken, som skal godkendes af generalforsamlingen.

Lægernes Pension og Lægernes Bank (koncernen) har vedtaget en fælles løn- og pensionspolitik for medlemmer af bestyrelser, direktion, ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på risikoprofilen (væsentlige risikotagere), og øvrige ansatte i koncernen. Bestyrelserne har defineret hvilke personer, der er væsentlige risikotagere.

Lønpolitikken har til hensigt at fremme en lønpolitik og -praksis, der er i overensstemmelse med og fremmer en sund og effektiv risikostyring i koncernen. Herudover skal lønpolitikken sikre, at koncernen har det nødvendige antal medarbejdere med de rette kvalifikationer og den rette erfaring.

Bestyrelsen har fastlagt følgende lønpolitik, som indstilles godkendt af generalforsamlingen:

Der udbetales ikke variable løndelev til medlemmer af bestyrelser, direktion eller nogen anden medarbejdere, hverken i form af løn, aktier, optioner eller pensionsbidrag. Der udbetales ikke fratrædelsesgodtgørelser ud over det, som den administrerende direktør skønner, at pensionskassen/banken efter lov og gældende praksis er forpligtet til at udbetale ved virksomhedens opsigelse af medarbejdere. Fratrædelsesgodtgørelsens størrelse fastsættes således, at denne ikke er omfattet af regler om variabel aflønning i henhold til gældende lovgivning.

Pensionspolitikken er, at pensionskassens/bankens medarbejdere indbetaler pension i henhold til den gældende overenskomst. Medarbejdere udenfor overenskomst, herunder medlemmer af direktion og ledende medarbejdere, indbetaler en selvvalgt procentandel af bruttolønnen til pensionen.

Honorering af pensionskassens bestyrelse er fastsat af pensionskassens generalforsamling. Honorering af bankens bestyrelse er fastsat af bankens generalforsamling til et niveau, som svarer til honoreringen af pensionskassens bestyrelse. Direktionens og aktuares aflønning mv. er fastsat af den relevante bestyrelse. Øvrige medarbejders aflønning er fastsat af direktionen. Udvalgte ansatte har forlængede opsigelsesvarsler. I øvrigt følges reglerne i funktionærlovgivningen og i de kollektive overenskomster for finanssektoren.

Ad dagsordenens punkt H: Bestyrelsens vederlag

Det fremgår af vedtægtens § 10 stk. 5, at generalforsamlingen fastsætter bestyrelsens vederlag.

Bestyrelseshonorarerne blev af generalforsamlingen i 2017 for perioden 1. maj 2017 – 30. april 2018 fastsat til:

205.000 kr. til formanden,
133.000 kr. til næstformanden og formanden for revisionsudvalget
113.000 kr. til hvert af de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

Bestyrelsen foreslår, at honorarerne er frem til næste generalforsamling (1. maj 2018 – 30. april 2019) fastsættes til:

208.000 kr. til formanden,
135.000 kr. til næstformanden og formanden for revisionsudvalget
114.000 kr. til hvert af de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

Forslaget indebærer, at bestyrelseshonorarerne reguleres svarende til udviklingen i lægers overenskomstmæssige løn afrundet til nærmeste 1.000 kr.

De bestyrelsesmedlemmer, der tillige er medlemmer af bestyrelsen i Lægernes Bank, vil dér blive tilsvarende aflønnet.

Ad dagsordenens punkt I: Valg af bestyrelse

Valgperioden for bestyrelsesmedlem, Peter Lindholm er udløbet, og han kan ikke genvælges.

Oversigt over valgperioder

	Valgt	Mulighed for genvalg	Skal udtræde	
Helle Søholm	17	19,21	23	Medlem af pensionskassen
Peter Lindholm	12,14, 16		18	Medlem af pensionskassen
Klaus Friis Andersen	13, 15, 17		19	Medlem af pensionskassen
Phillip Bennett	13, 15, 17		19	Medlem af pensionskassen
Peter Melchior	12, 15, 17	19,21	22	Kvalifikationer inden for regnskabsvæsen/revision og den finansielle sektor. Uafhængig.
Jesper Rangvid	09, 11, 13, 15, 17		19	Kvalifikationer inden for økonomi.

Ifølge pensionskassens vedtægt består bestyrelsen af syv medlemmer, der vælges af generalforsamlingen. Fire bestyrelsesmedlemmer skal være medlemmer af pensionskassen. Lægeforeningens bestyrelse indstiller til pensionskassens generalforsamling, hvilke af pensionskassens medlemmer Lægeforeningen ønsker valgt til bestyrelsen. Generalforsamlingen er ikke bundet af denne indstilling.

Lægeforeningen indstiller følgende medlem:

Jette Dam Hansen. For nærmere præsentation af kandidaten – se bilag A.

De øvrige tre bestyrelsesmedlemmer må ikke være læger og skal tilsammen have kendskab til forsikring, jura, regnskab, økonomi samt den finansielle sektor. Ét af bestyrelsesmedlemmerne skal være uafhængig af pensionskassen og have kvalifikationer inden for regnskabsvæsen eller revision.

Pensionskassens bestyrelse indstiller til generalforsamlingen, hvem bestyrelsen ønsker valgt som eksterne bestyrelsesmedlemmer. Generalforsamlingen er ikke bundet heraf.

Pensionskassens bestyrelse indstiller følgende eksterne medlem:

Tina Øster Larsen. For nærmere præsentation af kandidaten – se bilag B.

Efter vedtægten § 11, stk. 2 vælger bestyrelsen til formand et af de eksterne bestyrelsesmedlemmer – ”ordentligvis et medlem med forsikringsmæssig/juridisk baggrund. Til næstformand vælger bestyrelsen ordentligvis et medlem af pensionskassen.” *Bemærk at der er stillet forslag om ændring af denne bestemmelse på denne generalforsamling under dagsordenens pkt. f.*

Bestyrelsens medlemmer bliver valgt for 2 år ad gangen. Hvis et bestyrelsesmedlem udtræder af bestyrelsen, eller et bestyrelsesmedlem, der er medlem af pensionskassen, udtræder af pensionskassen inden udløbet af den pågældendes valgperiode, vælges et nyt bestyrelsesmedlem på førstkommende ordinære generalforsamling. Bestyrelsen kan dog indkalde til en ekstraordinær generalforsamling med henblik på valg af nyt bestyrelsesmedlem, hvis der fremsættes forslag herom, herunder fra Lægeforeningens bestyrelse.

De bestyrelsesmedlemmer, der er medlemmer af pensionskassen, kan genvælges 2 gange i umiddelbar forlængelse af hinanden og kan maksimalt sidde 6 år i bestyrelsen. De øvrige bestyrelsesmedlemmer kan genvælges 4 gange i umiddelbar forlængelse af hinanden og kan maksimalt sidde 10 år i bestyrelsen.

Det forventes, at formanden og det bestyrelsesmedlem, der er uafhængigt og har kvalifikationer inden for regnskabsvæsen/revision og den finansielle faktor, tillige bliver medlemmer af bestyrelsen i Lægernes Bank.

Hvad indebærer det at være medlem af bestyrelsen for Lægernes Pension?

Bestyrelsen afholder typisk 8-10 møder om året:

Bestyrelsens møder afholdes almindeligvis om aftenen i pensionskassens lokaler på Frederiksberg. Møderne tager normalt ca. 3 timer. En gang om året er der desuden et internatmøde med overnatning. Endelig er der møde i bestyrelsen både lige før og lige efter generalforsamlingen. Det må forventes, at der altid er behov for at bruge en betydelig forberedelsestid inden et bestyrelsesmøde.

Finanstilsynet skal i henhold til gældende lovgivning tage stilling til nyindtrådte bestyrelsesmedlemmers egnethed og hæderlighed (fit & proper). Nyindtrådte bestyrelsesmedlemmer skal derfor indsende en række oplysninger, herunder straffeattest, til Finanstilsynet, som derefter tager stilling til spørgsmålet.

Bestyrelsen vurderer løbende, om dens medlemmer tilsammen besidder den fornødne viden og erfaring om virksomhedens risici til at sikre en forsvarlig drift af pensionskassens virksomhed. Bestyrelsens medlemmer forholder sig løbende til, om de er "fit & proper" til at kunne udøve hvervet som bestyrelsesmedlem i pensionskassen.

I perioden efter den ordinære generalforsamling gennemfører pensionskassens administration et internt uddannelsesforløb på 10-15 timer, hvor nyvalgte bestyrelsesmedlemmer får lejlighed til at sætte sig ind i det fagligt set meget vanskelige stof, som er en forudsætning for at kunne varetage bestyrelsesarbejdet.

Der er en klar arbejdsdeling mellem bestyrelse og direktion. Den fremgår af forretningsordenen for bestyrelsen i Lægernes Pension. Nedenfor er den frem til generalforsamling 2017 gældende "Forretningsorden for bestyrelsen og direktionen i Lægernes Pension" gengivet i uddrag.

De steder, hvor der er udeladt tekst, er angivet med [...]:

1. Bestyrelsens konstitution

1.1 Valg af formand og næstformand

Snarest efter afholdelse af den ordinære generalforsamling træder bestyrelsen sammen for at konstituere sig og vælge formand og næstformand. [...]

[...]

1.3 Udvalg og nøglefunktioner

Snarest muligt efter den ordinære generalforsamling træffer bestyrelsen beslutning om nedsættelse og sammensætning af relevante udvalg, herunder behovet for intern revision og aflønningsudvalg, og vedtager kommissorium og arbejdsplan for de pågældende udvalg. Bestyrelsen godkender, efter oplæg fra direktionen, rammerne for pensionskassens nøglefunktioner, herunder organisatorisk placering og principper for rapportering til bestyrelsen. Bestyrelsen forelægges endvidere direktionens forslag til udpegning af risikoansvarlig og complianceansvarlig. [...]

2. Bestyrelsesmøder

2.1 Mødeintervaller og -datoer

Bestyrelsen afholder møde mindst én gang i kvartalet, eller når formanden skønner det nødvendigt. Der afholdes sædvanligvis et heldagsmøde én gang om året. Ekstraordinært møde afholdes på begæring af et bestyrelsesmedlem, et medlem af direktionen, pensionskassens ansvarshavende aktuar eller en af pensionskassens revisorer, herunder også en eventuel intern revisor.

2.2 Mødeindkaldelse

Formanden foranlediger, at indkaldelse finder sted. Mødeindkaldelse med foreløbig dagsorden og materialet til behandling af de enkelte sager fremsendes til bestyrelsen mindst en uge før mødets afholdelse, med mindre helt specielle forhold nødvendiggør kortere varsel.

[...]

2.4 Dagsorden til bestyrelsesmøder

Den foreløbige dagsorden udarbejdes af direktionen og godkendes af formanden, inden den udsendes. Ethvert bestyrelsesmedlem og direktionen kan kræve emner sat på dagsordenen. Der kan dog ikke træffes beslutninger om sådanne emner, der er sat på dagsordenen senere end en uge før bestyrelsesmødets afholdelse, medmindre alle bestyrelsesmedlemmer er til stede og indvilliger deri.

2.5 Bestyrelsens årshjul

Bestyrelsens årshjul indeholder en oversigt over faste dagsordenspunkter til årets bestyrelsesmøder. Forretningsorden og årshjul fremgår af bestyrelshåndbogen.

[...]

3. Bestyrelsens overordnede og strategiske ledelse

Bestyrelsen varetager den overordnede strategiske ledelse af pensionskassen og sikrer en forsvarlig organisation af pensionskassens virksomhed i overensstemmelse med lovgivningen og vedtægternes § 12, mens den daglige ledelse varetages af direktionen. Intet medlem af bestyrelsen kan påtage sig eller pålægges opgaver, der angår den daglige ledelse eller drift af pensionskassen. Bestyrelsen kan dog beslutte, at et medlem udfører enkeltstående opgaver for pensionskassen. Sådanne beslutninger skal indføres i forhandlingsprotokollen.

[...]

4. Bestyrelsens opgaver

4.1 Risikoprofil, forretningsmodel og politikker

Bestyrelsen skal som led i varetagelsen af den overordnede og strategiske ledelse af pensionskassen

- fastlægge, hvilke hovedtyper af forretningsmæssige aktiviteter pensionskassen skal udføre.
- identificere og kvantificere pensionskassens væsentlige risici og fastlægge pensionskassens risikoprofil, herunder fastsætte hvilke og hvor store risici pensionskassen må påtage sig.
- træffe beslutning om pensionskassens forretningsmodel, herunder målsætninger for, hvilke foranstaltninger der er tilstrækkelige til, at pensionskassen drives betryggende.
- sikre, at pensionskassen har et risikostyringssystem, der er velintegreret i organisationsstrukturen og pensionskassens beslutningsprocesser.
- på grundlag af forretningsmodellen fastlægge politikker for, hvorledes pensionskassen skal styre hver af pensionskassens væsentlige aktiviteter og de risici, der er knyttet hertil, under hensyntagen til samspillet mellem disse. Politikker omfatter, hvor det er relevant, de politikker som lovgivningen, herunder ledelsesbekendtgørelsen og Solvens II- forordningen, stiller krav om og øvrige risikoområder, som bestyrelsen skønner, er af betydning for pensionskassen. Bestyrelsen sikrer, at politikkerne er forsvarlige i forhold til pensionskassens indtjening og kapitalforhold.

4.2 Risikovurdering

Bestyrelsen foretager mindst én gang årligt med udgangspunkt i pensionskassens forretningsmodel, risikoprofil og risikotolerancegrænser en vurdering af egen risiko og solvens. Vurderingen udarbejdes i overensstemmelse med relevant regulering, herunder ledelsesbekendtgørelsen. Rapporten fra den risikoansvarlige skal indgå i bestyrelsens samlede vurderingsgrundlag. [...]

4.3 Effektive former for virksomhedsstyring

Bestyrelsen giver direktionen instruks til ledelsen af pensionskassen og påser, at pensionskassen har effektive former for virksomhedsstyring, herunder

- der er en klar organisatorisk struktur med en veldefineret, gennemskelig og konsekvent ansvarsfordeling,
- pensionskassen har en god administrativ og regnskabsmæssig praksis.
- der er skriftlige forretningsgange på alle væsentlige områder, og at der udøves kontrol af, at disse efterleves,
- der er de nødvendige ressourcer til rådighed for at løse opgaverne.

- pensionskassen er indrettet, således at al relevant information tilgår bestyrelsen og ledelse på øvrige organisatoriske niveauer.

[...]

4.4 Ansættelse af administrerende direktør og ansvarshavende aktuar

Til at varetage den daglige ledelse af pensionskassen ansætter bestyrelsen en administrerende direktør. [...]

4.5 Tilsyn med direktionen

Bestyrelsen fører tilsyn med direktionens ledelse af pensionskassens virksomhed og påser, at den ledes på forsvarlig måde og i overensstemmelse med lovgivningen, pensionskassens vedtægter, den fastlagte risikoprofil, de fastlagte politikker og instruks til direktionen. [...]

4.6 Måltal for ligelig kønsfordeling

Hvis bestyrelsen ikke har en ligelig kønsfordeling i henhold til relevant regulering, skal bestyrelsen opstille et måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen.

4.7 Lønforhold

Bestyrelsen påser, at den af bestyrelsen vedtagne lønpolitik godkendes af generalforsamlingen. Bestyrelsen fastlægger efter indstilling fra direktionen retningslinjer for kontrol af, om lønpolitikken overholdes.

4.8 Outsourcing

Bestyrelsen fastlægger efter indstilling fra direktionen retningslinjer for varetagelsen af de væsentlige aktivitetsområder, der er outsourcet. [...]

4.9 Bøger, fortegnelser og protokoller

Bestyrelsen sørger for, at der føres ejerbog, bestyrelsesprotokol, generalforsamlingsprotokol og øvrige fortegnelser, protokoller og bøger, som er påkrævet i henhold til vedtægterne og lovgivningen.

4.10 Lovpligtige anmeldelser og oplysninger til Finanstilsynet

Bestyrelsen sørger for, at der rettidigt foretages lovpligtig anmeldelse til Erhvervsstyrelsen og Finanstilsynet. [...]

4.11 Datterselskabers bestyrelser mv.

Pensionskassens daglige ledelse, fortrinsvis direktionen, repræsenterer pensionskassen på generalforsamlinger for pensionskassens datterselskaber, associerede selskaber samt andre selskaber, hvori pensionskassen er aktionær. Bestyrelsen fastlægger retningslinjer for dette arbejdes udførelse samt for, hvorledes bestyrelsen holdes underrettet om forholdene i sådanne selskaber. [...]

4.12 Register over aktiver og koncerninterne aktiver

Bestyrelsen fastlægger retningslinjer for, hvorledes pensionskassens register over aktiver skal indrettes og føres, og fastlægger endvidere pensionskassens generelle retningslinjer for koncerninterne transaktioner.

4.13 Interne regnskaber og budgetter mv.

Bestyrelsen gennemgår pensionskassens halvårslige regnskaber samt sikrer, at revisionen får adgang til de oplysninger og til at foretage de undersøgelser, revisionen finder nødvendig. Bestyrelsen godkender budget for de samlede interne administrationsomkostninger

4.14 Forsikringsområdet

Bestyrelsen fastsætter det tekniske grundlag i samråd med den ansvarshavende aktuar. [...]

4.15 Solvensbehov

Bestyrelsen godkender løbende opgørelsen af pensionskassens individuelle solvensbehov og godkender mindst en gang årligt de overordnede metoder, der anvendes ved opgørelsen af det individuelle solvensbehov, og sikrer, at der tages stilling til fastsættelsen af pensionskassens tilstrækkelige basiskapital. [...]

4.16 Generalforsamling

Bestyrelsen indkalder generalforsamlingen i overensstemmelse med pensionskassens vedtægt. [...]

4.17 Porteføljeforvaltere

Bestyrelsen fastlægger retningslinjer for at antage og opsigte porteføljeforvaltere.

4.18 Årsrapport

Bestyrelsen og direktion aflægger årsrapport for pensionskassen. [...]

4.19 Revisionsprotokollen

Revisionsprotokollen skal være til stede ved alle bestyrelsesmøder. Bestyrelsen påser, at revisionsprotokollen er i overensstemmelse med vedtægterne og gældende lovgivning. [...]

[...]

10. Bestyrelsens kompetencer og særlige pligter

10.1 Fit and proper og mangfoldighed

Bestyrelsen vurderer løbende, om

- dens medlemmer er Fit og Proper i henhold til lov om finansiel virksomhed, herunder om medlemmerne hver især har tilstrækkelig viden, faglige kompetencer og erfaring til at kunne udøve deres hverv som bestyrelsesmedlem i pensionskassen, og om de har et tilstrækkeligt godt omdømme og udviser hæderlighed, integritet og uafhængighed for effektivt at kunne vurdere og anfægte afgørelser truffet af direktionen.
- der er passende diversitet i bestyrelsens viden, faglige kompetencer og erfaring, således at pensionskassen kan drives effektivt og overvåges på professionel vis.
- der er tilstrækkelig kollektiv viden, faglige kompetencer og erfaring til at kunne forstå pensionskassens aktiviteter og hermed forbundne risici.
- medlemmerne hver især har afsat tilstrækkelig tid til at varetage deres hverv som bestyrelsesmedlem i pensionskassen.
- der er de nødvendige introduktions- og efteruddannelseskurser til medlemmerne af bestyrelsen.

Fit and proper vurderingen skal tilføjes bestyrelsesprotokollen.

Et bestyrelsesmedlem skal indberette til Finanstilsynet, hvis vedkommende er eller bliver pålagt strafansvar for overtrædelse af straffeloven, den finansielle lovgivning eller anden relevant lovgivning, hvis overtrædelsen indebærer risiko for, at vedkommende ikke kan varetage sit hverv eller sin stilling på betryggende måde eller har anmeldt betalingsstandsning, er under konkursbehandling, har indgivet begæring om gældssanering, eller der er indledt forhandling om tvangsakkord. Samtidig hermed skal den pågældende skriftligt orientere resten af bestyrelsen. Indberetningspligten indtræder, når det strafbare forhold er fastslået ved endelig dom. Samtidig hermed skal den pågældende bestyrelsesmedlem skriftligt orientere bestyrelsen. [...]

Ad dagsordenens punkt J: Valg af revisorer

Valgperioden for Ernst & Young P/S er udløbet.

Bestyrelsen indstiller, at generalforsamlingen genvælger Ernst & Young som revisor i overensstemmelse med revisionsudvalgets indstilling.

Revisionsudvalget har desuden erklæret, at udvalget ikke er blevet påvirket af tredjeparter og ikke har været underlagt nogen aftale med en tredjepart, som begrænser generalforsamlingens valg til visse nærmere bestemte revisorer eller revisionsfirmaer.

	Valgt	Mulighed for genvalg	Skal udtræde
Ernst & Young P/S	97-17	18	-
Lægelig revisor Jens Christian Sørensen	13, 16		19

BILAG A

Præsentation af bestyrelseskandidat indstillet af Lægeforeningen

CV for Jette Dam-Hansen

Fødselsår

1962

Kompetenceprofil

- Mangeårig deltagelse i bestyrelsesarbejde
- Daglig ansvar for personale og drift af mindre virksomhed
- Viden om og indsigt i kundesegmentet for LP

Nuværende arbejde

- Praktiserende læge, Lægerne Skt. Olufsgade, Aarhus, medejer af klinikken
- Underviser på specialeuddannelsen i almen medicin, Aarhus Universitet

Tidligere ansættelser

- Reservelæge Horsens Sygehus, Odder Sygehus
- Blokstilling til almen praksis, Randers Centralsygehus

Uddannelse

- 1991 Lægevidenskabelig kandidateksamen, Aarhus Universitet
- 1998 Speciallæge i almen medicin

Bestyrelsesposter (hvis andre end Lægernes Pension)

Ingen

Øvrige hverv

- 2002 – 2008 PLO repræsentantskab, bestyrelsen i PLO Aarhus Amt/Region Midt, Lægekredsforeningsbestyrelse
- 2008 – 2015 medlem af Lægeforeningens bestyrelsen
- 2013 – 2015 Næstformand i Lægeforeningen
- 2015 - 2016 Næstformand i PLO Midtjylland
- 2016 - Næstformand i Akkrediteringsnævnet under IKAS
- 2012 – Medlem af Lægeansvarsudvalget i Lægeforeningen

BILAG B

Præsentation af bestyrelseskandidat indstillet af bestyrelsen

CV for Tina Øster Larsen

Fødselsår

1978

Indtrådt i bestyrelsen

2018

Kompetenceprofil

- Livsforsikring og pensionskasser
- Bestyrelsesarbejde
- Finansiell sektor
- Regulatoriske forhold
- Private equity og venturekapitalforhold

Nuværende ansættelse

Partner, Bech-Bruun Advokatfirma (2003-)

Uddannelse

- Advokat
- Cand. jur., Københavns Universitet

Bestyrelsesposter

- Ingen

Øvrige hverv

- Medlem, DVCA's juridiske udvalg
- Medlem, DVCA's finansiell reguleringsudvalg

BILAG C

Politik for ansvarlige investeringer (gældende for 2018)

Formål

Pensionskassens politik for ansvarlige investeringer er en del af den samlede investeringspolitik, der har til formål at sikre medlemmerne det bedst mulige formueafkast på lang sigt under hensyntagen til de risici, der er forbundet med at investere. Pensionskassen ser ingen modsætninger mellem pensionskassens langsigtede afkastmålsætning og det at investere ansvarligt, da investeringer i selskaber, der udviser ansvarlighed ofte, er med til at øge den forventede langsigtede selskabsværdi.

Pensionskassens politik for ansvarlige investeringer revurderes af bestyrelsen én gang årligt.

Lovgrundlaget og andre vejledninger

Pensionskassen er i fastlæggelsen af sin investeringspolitik forpligtet til at varetage medlemmernes interesser bedst muligtⁱ, eller med andre ord, at opnå det bedst mulige formueafkast. Pensionskassen er derudover forpligtet til at rapportere om pensionskassens samfundsansvarⁱⁱ. Der eksisterer derudover en dansk praksis med udgangspunkt i Erhvervsstyrelsens vejledninger om ansvarlige investeringerⁱⁱⁱ og anbefalingerne for aktivt ejerskab fra Komitéen for god selskabsledelse^{iv} om, at pensionskassen indarbejder en politik for ansvarlige investeringer, der kan adressere pensionskassens samfundsansvar.

Pensionskassens politik for ansvarlige investeringer tager udgangspunkt i Danmarks officielle politik over for konkrete lande og selskaber. Det vil sige krav vedtaget af danske myndigheder og krav fra internationalt anerkendte organisationer, som er tiltrådt af Danmark. Pensionskassens politik for ansvarlige investeringer følger af samme årsag internationalt anerkendte vejledninger, principper og aftaler, der fremgår af bilaget til denne politik.

Anvendelsesområde

Pensionskassens politik for ansvarlige investeringer gælder for investeringer på det børsnoterede område herunder fx aktier, virksomheds-, realkredit- og statsobligationer.

Investeringer i selskaber på det ikke-børsnoterede område herunder fx unoterede aktier, ejendomme og infrastruktur sker ofte indirekte og i samarbejde med andre. Pensionskassen har derfor normalt ikke bestemmende indflydelse på disse investeringer men forsøger altid at få sin politik implementeret. Pensionskassen forholder sig ved investeringerne selvstændigt til overensstemmelserne og de eventuelle afvigelser fra pensionskassens politik.

Retningslinjer for ansvarlige investeringer

Pensionskassens overordnede retningslinjer for ansvarlige investeringer er et ønske om, at selskabs- og landevurderinger sker på et objektivt og universalt grundlag, der står over religiøse, kulturelle og økonomiske forhold mellem de forskellige dele af verden. Pensionskassen tilstræber med sin politik alene at investere i selskaber, der overholder lokal lovgivning, grundlæggende menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og internationale regler og normer inden for anti-korruption, bestikkelse, klima, miljø og våbenproduktion.

Pensionskassen tilstræber derudover at undgå investeringer i selskaber, der leverer stoffer til anvendelse ved henrettelser.

Det er endvidere pensionskassens politik ikke at investere i selskaber, der har tobak som en betydelig aktivitet eller indtægtskilde. Dette gælder såvel produktion som service og distribution.

Implementering af politik for ansvarlige investeringer

Pensionskassen investerer i et meget stort antal selskaber og lande. Implementeringen af politikken for ansvarlige investeringer sker derfor dels igennem et samarbejde med et uafhængigt screeningsbureau og dels gennem krav til de kapitalforvaltere, som varetager pensionskassens investeringer. Dette udgør sammen med pensionskassens egne analyser grundlaget for at påse overholdelsen af politikken.

Screeningsbureauet overvåger størstedelen af de selskaber, som pensionskassen er investeret i. Pensionskassen gennemgår løbende resultaterne af overvågningen for at vurdere og handle på de selskaber, der ikke lever op til politikken vejledninger eller retningslinjer. Vurderingen suppleres med informationer fra kapitalforvaltere og eventuelle specielle undersøgelser for at sikre pensionskassens formueafkast. Den samlede vurdering er en konkret selskabsvurdering, der indbefatter fx en vurdering af problemets omfang og varighed, om selskabet er involveret i retssager, om selskabet har udvist vilje til at indgå i dialog og tidshorisonten for, at selskabet kan afhjælpe problemet på en tilfredsstillende måde.

Kapitalforvalterne, som pensionskassen investerer igennem, bliver mødt med krav om at rapportere, hvis de bliver bekendt med, at et selskab i deres portefølje bevidst eller gentagne gange har overtrådt gældende lovgivning i de lande, hvor selskaberne opererer. Kapitalforvalterne skal derudover rapportere, hvis de bliver bekendt med, at selskaber overtræder de universale menneskerettigheder eller arbejdstagerrettigheder, har brudt normerne inden for anti-korruption, unødigt har belastet miljøet eller har modarbejdet nødvendig tiltag med sigte mod at indfri den globale klimaftale. Kapitalforvalterne bekræfter kvartalsvist overfor pensionskassen, at dette er blevet påset.

Aktivt ejerskab

Det er pensionskassens politik at være en aktiv ejer og konstruktiv investor overfor både selskaber og kapitalforvaltere. Formålet er at påvirke adfærd og udvikling i overensstemmelse med politikken for ansvarlige investeringer, der kan minimere risici og dermed fremme den langsigtede selskabsværdi. Det aktive ejerskab består både af dialog, udnyttelse af stemmeret og af eksklusion af selskaber.

Dialog

Dialog anses for at være en af de mest effektive måder pensionskassen kan fremme sin politik om ansvarlige investeringer på. Afhængelse af en investering i et selskab fremmer ikke umiddelbart en ansvarlig adfærd og sætter pensionskassens uden for indflydelse.

Dialogen med kapitalforvalterne sker som et supplement til de retningslinjer og krav om ansvarlige investeringer, som pensionskassen har fastlagt i forvaltningsaftalerne med kapitalforvalterne. Dialogen sker ud fra et ønske om at opnå indsigt i kapitalforvalternes praktiske arbejde med ansvarlige investeringer og dermed en sikring af, at kapitalforvalterne vedvarende udvikler og inddrager etiske forhold sammen med finansielle forhold i investeringsanalysen.

Dialogen med selskaberne sker ud fra et ønske om at fremme en ansvarlig adfærd i overensstemmelse med pensionskassens politik. Dialogen med selskaber sker oftest i samarbejde med andre ligesindede investorer, da pensionskassen har spredt sine investeringer over et meget stort antal selskaber. Pensionskassen ejer kun meget små andele af de enkelte selskaber, hvorfor koordinering af dialogen med ligesindede investorer øger muligheden for at fremme pensionskassens politik. Dialogen med selskaberne foregår oftest i fortrolighed, da pensionskassen ikke ønsker at udstille selskaber i situationer, hvor pensionskassen har behov for at være en konstruktiv investor. Dialog er dog en langvarig proces med kun gradvise forbedringer. Det er ikke ualmindeligt, at det kan tage flere år fra identifikationen af adfærd i konflikt med pensionskassens politik til, at der kommer afklaring på selskabets villighed til at foretage ændringer. Dette skyldes ikke mindst, at udenlandske selskaber ofte har en anden kultur og tilgang til god selskabsledelse set i forhold til danske forhold.

Udnyttelsen af stemmeret

Pensionskassens politik for aktivt ejerskab suppleres for aktieinvesteringerne af en politik for anvendelsen af stemmeretten. Stemmeretten og muligheden for at stille aktionærforslag kan påvirke og i yderste konsekvens tvinge et selskab til adfærdsændringer.

Det er pensionskassens politik i videst muligt omfang at benytte stemmeretten. Pensionskassen følger som hovedregel anbefalingerne fra kapitalforvalterne for anvendelse af stemmeretten, da de ofte har større indsigt i virksomhederne. Pensionskassen kan dog vælge at bibeholde retten til selv at anvende stemmeretten. Denne ret fremgår af forvaltningsaftalerne med kapitalforvalterne.

Eksklusion af selskaber

Selskaber, der ikke følger pensionskassens politik, og som ikke har kunnet påvirkes til adfærdsændring, ekskluderes fra pensionskassens investeringsunivers. Eksklusion sker først, når alle andre muligheder er udtømte.

Ekskluderede selskaber sættes på negativlisten for aktier og kreditobligationer, der meddeles kapitalforvalterne, der er kontraktligt forpligtet til at investere i overensstemmelse med negativlisten. Ekskluderede selskaber udgår af pensionskassens investeringsunivers. Såfremt pensionskassen har investeringer i et ekskluderet selskab, afvikles andelen så hurtigt som muligt under hensyntagen til de gældende markedsvilkår.

Selskaber på negativlisten for aktier og kreditobligationer er jævnlig til genovervejelse, og et selskab inkluderes igen i investeringsuniverset, hvis det kan påvises, at eksklusionsårsagerne er afhjulpel eller på anden måde ophørt.

Særligt omkring statsobligationer

Retningslinjer

Det er pensionskassens politik kun at investere i statsobligationer udstedt af lande, hvor landet eller nøglepersoner i landet ikke er underlagt danske eller internationale finansielle sanktioner, og hvor landet opfylder eller arbejder for at opfylde de internationalt anerkendte principper for god regeringsførelse, demokrati, menneskerettigheder, politiske og civile rettigheder, sociale forhold, anti-korruption og miljø.

Implementering

Pensionskassen anvender til implementeringen af sin politik overfor lande et uafhængigt screeningsbureau, der løbende overvåger og vurderer udviklingen i verdens lande. Pensionskassen gennemgår løbende resultaterne af overvågningen, der suppleres med informationer om lande underlagt danske eller internationale finansielle sanktioner. Pensionskassen identificerer på den baggrund lande i konflikt med politikken.

Lande, der vurderes i konflikt med pensionskassens politik, samles på en negativliste for lande. Listen meddeles kapitalforvalterne, der er kontraktligt forpligtet til at investere i overensstemmelse med negativlisten. Ekskluderede lande udgår dermed af pensionskassens investeringsunivers. Såfremt pensionskassen har investeringer i et ekskluderet land, afvikles andelen så hurtigt som muligt under hensyntagen til de gældende markedsvilkår.

Lande på negativlisten for lande er jævnlig til genovervejelse og inkluderes igen i investeringsuniverset, hvis det kan påvises, at landets eksklusionsårsager er forbedret, afhjulpel og/eller, hvis sanktionerne er ophævet.

Saminvesteringer på det børsnoterede område

Pensionskassen deltager i en række investeringsfællesskaber eller investerer i investeringsforeninger, hvor pensionskassen ikke nødvendigvis har bestemmende indflydelse på politikken for ansvarlige investeringer. Det betyder, at pensionskassen kan have investeringer, som ikke efterlever retningslinjerne i politikken for ansvarlige investeringer.

Pensionskassen forsøger dog altid at få sin politik implementeret i dialog med de øvrige investorer eller kapitalforvalteren bag investeringsforeningen. Pensionskassen overvåger løbende saminvesteringer i forhold til overholdelsen af pensionskassens politik, så der løbende kan tages stilling til et acceptabelt niveau af evt. afvigelser.

Håndtering af interessekonflikter i relation til aktivt ejerskab

Pensionskassens politik for ansvarlige investeringer implementeres med udgangspunkt i analyser og anbefalinger fra et uafhængigt screeningsbureau, der sikrer, at beslutningen om fx eksklusion af selskaber og lande træffes ud fra

troværdige og saglige kriterier. Pensionskassen har derudover i praksis armslængde i forhold til anvendelsen af stemmeretten, der i videst mulig omfang følger anbefalingerne fra kapitalforvalterne. Pensionskassens interessekonflikter i relation til det aktive ejerskab vurderes på den baggrund begrænset.

Koncernens bank-enhed har derudover ikke udlånsvirksomhed til det generelle erhvervsliv herunder de børsnoterede aktieselskaber, som ellers ville kunne skabe interessekonflikter internt i koncernen.

Information

Pensionskassen informerer om politikken for ansvarlige investeringer på hjemmesiden (www.lpb.dk) , medlemsbladet Pecunia, i årsrapporten og på generalforsamlingen.

På pensionskassens hjemmeside er der adgang til at se pensionskassens aktuelle negativliste for aktier og kreditobligationer foruden pensionskassens investeringer pr. 31. december for samtlige børsnoterede aktier og obligationer.

Særligt i forhold til generalforsamlingen

Pensionskassens generalforsamling besluttede i 2016, at pensionskassen årligt skal redegøre for de hidtidige erfaringer og fremtidige tiltag i forbindelse med henblik på at nå Paris-aftalens målsætning om en temperaturstigning på 2 grader – så tæt på 1,5 grader som muligt.

Bilag. Internationale vejledninger, principper og aftaler

- FN's deklaration om oprindelige folks rettigheder fra 2006
 - UN Declaration on the Rights of Indigenous Peoples
- FN's Global Compact-principper fra 2000
 - UN Global Compact
- FN's konvention mod korruption fra 2003
 - UN Convention against Corruption
- FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder fra 1966
 - UN International Covenant on Civil and Political Rights
- FN's konvention om den biologiske mangfoldighed fra 1992
 - UN Convention on Biological Diversity
- FN's konvention om forbud mod brug, oplagring, produktion og overførsel af personelminer samt om deres destruktion fra 1997
 - UN Convention on the Prohibition of the Use, Stockpiling, Production and Transfer of Anti-Personnel Mines and their Destruction
- FN's konvention om forbud mod udvikling, fremstilling og oplagring af bakteriologiske (biologiske) våben og toksinvåben samt om disse våbens tilintetgørelse fra 1972
 - UN Convention on the Prohibition of the Development, Production and Stockpiling of Bacteriological and Toxin Weapons and their Destruction
- FN's konvention om forbud mod udvikling, fremstilling, oplagring og anvendelse af kemiske våben og sådanne våbens tilintetgørelse fra 1992
 - UN Convention on the Prohibition of the Development, Production and Stockpiling and use of Chemical Weapons and their Destruction
- FN's konvention om klyngeammunition fra 2008
 - UN Convention on Cluster Munitions
- FN's Montreal Protokol om stoffer, der nedbryder ozonlaget fra 1987
 - UN Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone Layer
- FN's principper for ansvarlige investeringer fra 2006
 - UN Principles for Responsible Investments
- FN's rammekonvention om klimaforandringer, Kyoto-protokollen og Paris-aftalen fra 1992, 1997 og 2015
 - UN Framework Convention on Climate Change, Kyoto Protocol, Paris Agreement
- FN's traktat om ikke-spredning af kernevåben fra 1968

- UN Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons
- FN's universale deklaration om menneskerettigheder fra 1948
 - UN Universal Declaration on Human Rights
- FN's vejledende principper for selskaber og menneskerettigheder fra 2011
 - UN Guiding Principles on Business and Human Rights
- Geneve konventionen fra 1949
 - Geneva Conventions
- ILO's kerne konventioner fra hhv. 1930,1948,1949,1951,1957,1958,1973 og 1999
 - ILO Core Conventions
- OECD's vejledning for multinationale selskaber fra 1976
 - OECD Guidelines for Multinational Enterprises

Noter

¹ §158 i Lov om finansiel virksomhed.

Artikel 132 stk. 2 i EU-direktiv 2009/138/EF om adgang til og udøvelse af forsikrings og genforsikringsvirksomhed (Solvens II).

¹ §132b i Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser

¹ "Vejledning om ansvarlige investeringer" fra Erhvervsstyrelsen september 2010

"Vejledning om ansvarlige investeringer i statsobligationer" fra Erhvervsstyrelsen december 2013

¹ Anbefalinger for aktivt ejerskab fra Komiteen for god selskabsledelse november 2016

BILAG D

Vejledning til den lægelige revisors arbejde

Den lægelige revisors opgaver

- er at kontrollere, at beslutninger, fx vedrørende etiske investeringer, der træffes på generalforsamlingen, efterleves, samt at de udgifter, der knytter sig til fx bestyrelsesarbejdet, er rimelige,
- omfatter ikke forhold, der kontrolleres af de statsautoriserede revisorer eller af offentlige myndigheder.

Vedtaget på generalforsamlingen i Lægernes Pensionskasse den 23. april 2004.

BILAG E

Redegørelse til generalforsamlingen 2018 for understøttelse af den globale klimaaftale

1. Indledning

Dette er den anden redegørelse for, hvordan Lægernes Pension arbejder med at understøtte den globale klimaaftale, siden generalforsamlingen i 2016 opfordrede pensionskassen til "at indrette investeringspolitikken, så den understøtter den indgåede globale klimaaftale (Paris-aftalen) om maksimalt 2 graders global opvarmning – så tæt på 1,5 grader som muligt".

Sidste år redegjorde vi bl.a. for, at Lægernes Pension:

- har iværksat et omfattende investeringsprogram i vedvarende energi, primært vindmøller, og forventer at investere ca. 3 mia. kr. i sektoren frem mod 2022
- arbejder for at øge energieffektiviteten i de ejendomsprojekter, vi medinvesterer i, og sikre ejendommene mod ændrede klimaforhold, herunder stigende vandstand
- har stillet krav til de eksterne porteføljeforvaltere om, at de også skal rapportere om, hvordan Paris-aftalen og klimaforandringer indgår i deres investeringsprocesser og risikostyring
- har iværksat en omfattende informationsindsamling om klimaforhold i vores porteføljeselskaber i samarbejde med pensionskassens etiske konsulent for at skabe et bedre grundlag for at udøve aktivt ejerskab via dialog og stemmerettigheder.

Aktiviteterne er fortsat i 2017 og den forløbne del af 2018. I dette års redegørelse vil vi gøre status over pensionskassens arbejde med investeringerne i energisektoren samt fokusere på, hvordan Lægernes Pension indretter investeringspolitikken, så vi løbende kan tage højde for den indflydelse, som klimaforandringer forventes at få på vores investeringer.

2. Finansielle konsekvenser af klimaforandringer

Det internationale energiagentur har estimeret, at den forventede omstilling til en "lower carbon"-økonomi vil kræve nye investeringer i størrelsesordenen 6-7 trillioner danske kroner årligt i flere år frem. Agenturet vurderer, at der formentlig eksisterer investeringsaktiver for 240-250 trillioner danske kroner i dag, som direkte eller indirekte er udsat for risici som følge af de forventede klimaforandringer enten i form af lavere afkast eller direkte tab. Det skal sammenholdes med, at den aktuelle forståelse af risici afledt af klimaforandringer – for virksomheder, investorer og det finansielle system som helhed – stadig er på et meget tidligt stadie.

3. Pensionskassens udfordringer

Lægernes Pensions formål er at sikre medlemmerne det bedst mulige afkast på langt sigt. Klimaforandringer kommer til at udsætte investeringerne for betydelige risici, hvoraf mange endnu er ukendte. Omvendt giver den globale økonomiske omstilling, som følger af klimaudfordringen, også en række nye investeringsmuligheder. Det kræver, at pensionskassen løbende arbejder med klimaudfordringer i analyse- og beslutningsprocesserne, herunder:

4. sikre den ledelsesmæssige forankring i organisationen
5. udvikle og fastlægge en strategi på området
6. inddrage klimaspørgsmålet i risikostyringen
7. sikre processer, som kan indsamle information og data på området, så risici bedre kan kvantificeres og vurderes.

3.1. Ledelsesmæssig organisering

Pensionskassens fokus på klima er indarbejdet i politikken for ansvarlige investeringer og revurderes årligt i bestyrelsen. Her udstikkes også de generelle retningslinjer for næste års strategi på området, ligesom de klimamæssige kon-

sekvenser drøftes i forhold til investeringsstrategierne for udvalgte aktivklasser. Derudover er nedsat en komité for ansvarlige investeringer, der er forankret i direktionen som en del af det samlede risikostyringssystem.

3.2. Strategi

Bestyrelsen har udstukket de strategiske retningslinjer for omstillingsprocessen:

- Pensionskassen ønsker at bidrage til reduktion af CO₂. Det sker bl.a. gennem investeringer i vedvarende energi.
- Pensionskassen vurderer, at energisektoren (både energiudvinding og forsyning) står overfor en omstilling i retning af ikke-fossile energikilder. Pensionskassen ønsker at bidrage til denne omstillingsproces gennem fortsatte investeringer i sektoren og gennem aktivt ejerskab at påvirke selskaberne til at tage del i omstillingsprocessen.
- Pensionskassen tilstræber i den løbende forvaltning at beskytte nuværende og fremtidige investeringer mod klimaforandringer. Det sker ved at identificere og overvåge de brancher og industrisektorer, som er særligt udsatte for klimaforandringer.
- Grundlaget for investeringsbeslutninger inddrager konsekvenserne af klimaforandringerne i det omfang, det er relevant, muligt og baseret på indsigt og fakta.
- Pensionskassen tilegner sig dybere indsigt i klimarelaterede forhold gennem samarbejde med ligesindede investorer og internationalt anerkendte fora, som er specialiserede på området.

Bestyrelsen vurderer, at der ikke nødvendigvis er modsætninger mellem de langsigtede afkastmålsætninger og det at investere ud fra en forudsætning om at understøtte den globale klimaafale.

Strategien på klimaområdet udvikles fortsat og inddrager de nyeste tiltag og problemstillinger. Dette er ikke muligt at gøre alene, og vi inddrager derfor løbende vores samarbejdspartnere via medlemskabet af IIGCC (International Investor Group on Climate Change).

Som en del af pensionskassens strategi på klimaområdet tilstræber vi gennem vores ejerskab at overbevise selskaberne om at arbejde inden for de anerkendte konventioner og understøtte en global klimaomstilling. Antallet af selskaber, som vi har været i dialog med som følge af vores aktive ejerskab, er steget betragteligt det seneste år.

4. Risikostyring

Vi oplever en stigende opmærksomhed fra eksterne interessenter om ansvarlige klimainvesteringer. Sparringen med disse interessenter har resulteret i en dybere forståelse af, hvordan klimaforandringer påvirker selskabernes fremtidige finansielle situation. Det er væsentligt, at vi forstår de risici og muligheder, en global klimaomstilling udsætter vores investeringer for, så vi kan tage højde for det i det strategiske arbejde og i den løbende risikostyring.

Konkret har vi opnået en øget forståelse for, hvordan klimaforandringer har vidt forskellig påvirkning på tværs af geografi, regioner, sektorer og industrier. Derved kan vi nu fokusere indsatsen på de sektorer og industrier, som forventes at blive ramt hårdest af klimaforandringer, hvad enten det er i form af naturfænomener, ændret lovgivning eller ny teknologi.

Vi har identificeret følgende sektorer og industrier: energi, transport, materialer og bygninger, landbrug, fødevarer og skovprodukter. Overordnet har disse industrier størst CO₂-udledning, energi- og vandforbrug. Det er dog varierende, hvad der specifikt karakteriserer disse industrier, og der er stor forskel på, hvordan og hvor meget de enkelte sektorer og industrier påvirkes. Det skyldes til dels, at de underliggende industrier er forskellige, som det fremgår af tabel 1.

Tabel 1: Sektorer med øget risiko til en global klimaomstilling

Energi	Transport	Materialer og bygninger	Landbrug, fødevarer og skov
- Olie og gas	- Luftfragt	- Metal og minedrift	- Drikkevarer
- Kul	- Ruteflyvning	- Kemikalier	- Landbrug
- Forsyningsselskaber	- Søtransport	- Byggematerialer	- Forarbejdet mad og kød
	- Jernbanetransport	- Kapitalgoder	- Papir og skovprodukter
	- Lastbilservices	- Ejendomme	
	- Biler og komponenter		

Energisektoren har længe haft vores fokus. Industrien er eksponeret til energi, hvad enten det er via forsyning, produktion, udvinding eller raffinering af råvarer. Det er derfor inden for denne industri, at f.eks. de seneste års udvikling af elbiler har udgjort en trussel. Modsat kan det på andre punkter være en mulighed for olie-, gas- og kultungselskaber at fokusere og investere i en omstilling til understøttelse af den globale klimaaf tale. Nogle selskaber er lykkedes med at reducere deres eksponering til olie og kul og øge produktionen baseret på vedvarende energikilder. Denne proces ønsker vi at medvirke til gennem aktivt ejerskab til størst mulig gavn for virksomheden og dens interesser.

Transportsektoren har den største udledning som direkte konsekvens af brændstofforbrug ved transport af gods. Sektoren har udviklet sig de seneste år i retning af en mere bæredygtig profil med lavere brændstofforbrug og udledning. Flere bilproducenter er begyndt at investere massivt i forskning og udvikling af elbiler eller andre alternativer såsom hybridbiler.

Materiale- og bygningssektoren er kun i mindre grad eksponeret over for den globale klimaaf tale, men på ejendomsområdet har de seneste års tendenser i Danmark været en udvikling og fokus på renovering og opførsel af klimavenlige ejendomme.

Sektoren for landbrug, fødevarer og skov udgør kun en mindre del af pensionskassens investeringsaktiver.

Lægernes Pensions investeringer i de fire sektorer er opgjort nedenfor og viser, hvor vi har investeret mest og derved har størst risiko.

Tabel 2: Pensionskassens investering i identificerede sektorer

	Børsnoterede aktiver, mio. kr.	Ikke-børsnoterede aktiver, mio. kr.	Pct. af samlede investeringsaktiver
Energi	2.622	1.489	4,9
Transport	2.022	218	2,7
Materialer og bygninger	1.623	8.630	12,2
Landbrug, fødevarer og skov	1.114	-	1,3

Opgjort pr. 31-12-2017

Energi udgør den største investering inden for børsnoterede aktiver blandt de fire sektorer. En stor del af pensionskassens investeringer er ikke-børsnoterede, og en betragtelig del af disse er ejendomme. Ejendomme udgør 10,3 pct. af de samlede investeringer og er den største sektor blandt de fire.

5. Konkrete tiltag

Lægernes Pension har i løbet af det forgangne år igangsat en række tiltag for at understøtte den globale klimaaf tale.

5.1 2Dii-rapporten

I 2017 fik vi den EU-finansierede organisation 2 Degree Investing Initiative (2Dii) til at gennemlyse pensionskassens børsnoterede aktieportefølje og analysere, om den er i overensstemmelse med 2 graders målsætningen i Paris-aftalen. 2Dii's formål er at klarlægge den finansielle risiko, men også at skabe bevidsthed om, hvilke investeringer der er nødvendige for at realisere de globale klimamål. Ved at kortlægge hvordan investeringerne understøtter klimaomstillingen, kan det måles, hvor de finansielle risici og muligheder befinder sig og dermed give indblik i, om porteføljen er hensigtsmæssigt konstrueret i forhold til understøttelse af den globale klimaafale.

Analysen fra 2Dii resulterede i en rapport, som viser pensionskassens investering i børsnoterede aktier i forhold til et 2 graders benchmark, som i al sin enkelthed er konstrueret til at understøtte 2 graders målsætningen. 2Dii-analysen giver kun indblik i investering i brændstoffer og teknologier. Disse industrier dækker dog ifølge 2Dii ca. 80 % af global kulstofudledning i en gennemsnitlig portefølje og giver derfor et bredt dækkende billede af klimaunderstøttelsen. Metoden er ny og kan ikke stå alene. Derfor vil vi inddrage andre klimamodeller for at kunne drage konklusioner på det bedst mulige grundlag.

5.1.1 Energi

Konklusionen i 2Dii-rapporten er, at Lægernes Pension generelt set har investeret mindre i fossile brændstoffer end 2Dii's 2 graders benchmark, når det gælder udvinding af olie, gas og kul, mens pensionskassen har investeret mere i forsyningsselskaber end det tilsvarende 2 graders benchmark. Vi har på den baggrund identificeret og frasolgt 16 forsyningsselskaber.

2Dii-rapporten viser umiddelbart, at vi ikke har investeret tilstrækkeligt i vedvarende energikilder. Det skyldes, at rapporten udelukkende belyser de børsnoterede investeringer. Pensionskassens investeringer i vedvarende energi sker typisk via ikke-børsnoterede fonde. Disse investeringer omfatter både vind, sol og biomasse, hvor vindmøller udgør hovedparten. Det er pensionskassens intention at sprede risikoen inden for vedvarende energikilder og fremover fokusere yderligere på andre vedvarende energikilder, såsom solvarme, jordvarme, biomasse, solceller og vandkraft mv.

5.1.2 Transport

På transportområdet har Lægernes Pension relativt set færre investeringer i bilproduktion med el og hybrid som driftskilde og relativt flere investeringer i konventionelle biler.

Det skyldes, at der endnu kun er ganske få producenter, som kun producerer el- eller hybridbiler. Disse selskabers produktion udgør en begrænset del af den samlede produktion af biler. Det er vores vurdering, at bilproducenterne generelt halter bagud på klimaområdet. I 2017 har flere bilproducenter dog meldt ud, at de intensiverer investeringer i mere energivenlige biler, hvilket forventes at være begyndelsen på et større skifte blandt de traditionelle bilproducenter.

5.1.3 Materialer og bygninger

Som nævnt fokuserer analysen fra 2Dii på de selskaber og sektorer, som bidrager med den største del af den globale CO₂-udledning og derfor har størst indflydelse på understøttelsen af den globale klimaafale. Ejendomme udgør en anseelig del af pensionskassens investeringsaktiver og tiltrækker alene af den grund megen opmærksomhed. Klimavenlige egenskaber er vigtige parametre, når vi foretager nye investeringer i ejendomme. Det er opførelsen af Nordens nye domicil i København et eksempel på.

5.1.4 Landbrug, fødevarer og skov

Denne kategori udgør den mindste investering og vurderes at have mindst indflydelse på understøttelsen af den globale klimaafale blandt de nævnte sektorer. Kategorien indgår ikke i analysen fra 2Dii. Vi forventer dog at undersøge området nærmere på et senere tidspunkt.

Bestyrelsen har desuden arbejdet på at kunne lancere en forvalter af en global klimavenlig investeringsforening over for medlemmerne.
